

Vaasan hallinto-oikeus

Diaarinumero 00668/19/5701

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

8.2.2021

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **15.2.2021 (7 pv)**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 8.2.2021 nro 21/0006/1, valitus ympäristölupa-asiassa. Maa-aineslupa kalliokiven ottotoimintaan sekä ympäristölupa louhinnalle ja murskaukselle Lampaanjärven kylässä, Iisalmi.

Luvan hakija

Metsäyhtymä Lappalainen Ilmo ja Mika

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuultus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **8.2. – 17.3.2021** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. **Valitusaika päättyy 17.3.2021.**

Vaasan hallinto-oikeus**Päätös**

Antopäivä

08.02.2021

Päätösnumero

21/0006/1

Diaarinumero

00668/19/5701

Asia

Valitus maa-aines- ja ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakijat

[REDACTED]
[REDACTED]
yhdessä

Luvan hakija

[REDACTED]

Päätös, johon on haettu muutosta

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta 24.4.2019
(8.4.2019 § 48)

Ympäristölautakunta on myöntänyt 10 vuodeksi [REDACTED]
[REDACTED] maa-aineslain 4 a §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottoon (kokonaisottomäärä 100 000 tonnia eli 40 000 k-m³ ja vuotuinen ottomäärä 10 000 tonnia eli 4 000 k-m³) tilalla [REDACTED] ottamissuunnitelman mukaiselle ottamisalueelle sekä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan louhintaan ja murskaukseen.

Hakemuksessa ja ottamissuunnitelmassa mainitun lisäksi on noudatettava seuraavia määräyksiä:

Yleiset lupamääräykset

1. Ennen toiminnan aloittamista alueella on pidettävä aloitustarkastus, jossa käydään läpi lupaan liittyvät asiat.

2. Ottoalue on merkittävä maastoon niin, että alueen rajat ja alin ottotaso ovat nähtävissä koko ottamistoiminnan ajan. Alimman ottotason merkinnät tulee olla ainakin niissä paikoissa, mistä kulloinkin otetaan. Oton aikana jyrkät otto-rintaukset on merkittävä selvästi ja alueella liikkujia on varoitettava kyltein. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä puomilla tai vastaavalla

Osoite

Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 VAASA

Puhelin

02956 42611

Telekopio

02956 42760

Sähköposti

vaasa.hao@oikeus.fi

järjestelyllä.

3. Alin ottotaso on +105 metriä (N2000).

4. Kallion louhintaa, rikotusta ja murskausta saa tehdä maksimissaan 5 viikkoa vuodessa (25 työpäivää). Tuotteiden kuormausta ja kuljetusta saa tehdä ympäri vuoden (lukuun ottamatta arkipyhiä).

Toimintaa voidaan harjoittaa hakemuksessa esitettyjen toiminta-aikojen mukaisesti. Päivittäiset toiminta-ajat ovat seuraavat:

- poraaminen arkisin ma-pe klo 7.00-21.00
- räjäytykset arkisin ma-pe 8.00-18.00
- rikotus arkisin ma-pe 8.00-18.00
- murskaaminen arkisin ma-pe 7.00-22.00
- kuormaukset ja kuljetukset arkisin ma-pe 6.00-22.00 ja lauantaisin klo 7.00-18.00 välisinä aikoina.

5. Kivenmurskaamotoiminnan jokaisen toimintajakson käynnistymisestä ja kestosta on ilmoitettava etukäteen (vähintään viikkoa ennen) kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla on myös ilmoitettava louhinta- ja murskaustyöstä vastuussa olevan tahon yhteystiedot.

Melu, tärinä, hiukkaset ja pöly

6. Toiminnan tulee tapahtua siten, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän melua ympäristöön. Murskauslaitteisto on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Varastoitava louhe ja murskeen varastokasat tulee sijoittaa siten, että ne toimivat meluesteinä lähiasutuksen suuntaan. Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava. Toiminta-alueella siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi. Kivenmurskaamon melua tulee torjua koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisillä parhailla meluntorjuntatoimilla.

7. Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa asumiseen käytettävillä alueilla ulkona ylittää päiväajan (klo 7-22) keskiäänitasoa L_{Aeq} 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22-7) 50 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla toiminnasta aiheutuva päiväajan (klo 7-22) keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan meluhaittaa, tulee toiminnanharjoittajan selvittää melutaso mittauksin häiriintyvässä kohteessa. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus melumittauksista. Mittaustulokset tulee toimittaa luvan valvojalle. Jos melu sisältää iskumaista tai kapeakaistaista melua, mittaustulokseen on lisättävä 5 dB ennen sen vertaamista asetettuun raja-arvoon.

8. Räjäytysten aiheuttama tärinä ei saa aiheuttaa ympäristön rakennusten ja rakennelmien vaurioitumista. Luvan haltijan tulee ennen toiminnan aloittamista tarvittaessa selvittää räjäytyksistä aiheutuvan tärinän johtavuus sekä selvittää lähikiinteistöjen katselmustarve toiminnan eri aikoina ja varmistaa sopivien räjähdysaineiden ja niiden määrien käyttö. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan tärinästä syntyviä haittoja, tulee toiminnanharjoittajan selvittää tärinän voimakkuus mittauksin häiriintyvässä kohteessa. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus tärinämittauksista. Mittaustulokset tulee toimittaa luvan valvojalle. Kallion räjäytyksistä on ilmoitettava vähintään viik-

koa ennen 500 metrin säteellä oleville lähikiinteistöjen omistajille. Lähiasutukselle on myös tiedotettava louhinta- ja murskaustyöstä vastuussa olevan tahon yhteystiedot.

9. Toiminnasta aiheutuvien hengitettävien hiukkasten (PM10) pitoisuus ulkoilmassa alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä, ei saa ylittää vuorokausikeskiarvona $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan ilmalaadun heikentymistä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, tulee toiminnanharjoittajan luvanvalvojan määräyksestä selvittää hiukkaspitoisuusmittauksin toiminnasta aiheutuvan pölyn leviäminen toimintajaksojen aikana. Hiukkaspitoisuuksien mittaussuunnitelma tulee toimittaa etukäteen luvanvalvojalle hyväksyttäväksi. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus mittauksista. Mittaustulokset tulee toimittaa luvanvalvojalle.

10. Pölylähteet on teknisten mahdollisuuksien mukaan sijoitettava toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Maa-ainesten varastointi ja käsittely sekä alueet, joilla työkoneet ja kuljetuskalusto liikkuvat, tulee hoitaa niin, että haitallinen pölyäminen voidaan tehokkaasti estää. Pölyämisen estämiseksi murskaamossa on mahdollisuuksien mukaan käytettävä koteloituja kuljettimia ja kastelua. Myös toiminta-alueen teitä ja tuotekasoja on tarvittaessa kastettava pölyämisen estämiseksi. Kallion porauksessa on käytettävä pölynsidontalaitteistolla varustettua poravaunua tai muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käytökelpoista tekniikkaa.

Maaperän sekä pohja- ja pintavesien suojaaminen

11. Alueelle ei saa tuoda muualta maa-aineksia ilman valvontaviranomaisen suostumusta.

12. Toiminnasta ei saa aiheutua pohjaveden ja maaperän pilaantumisen vaaraa. Haitta-aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa käyttäen.

13. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoainesten ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

14. Työkoneiden ja aggregaatin polttoainesäiliöt ja -putket on sijoitettava suoja-alueille. Suojarakenteeksi käy 50 cm paksu savesta tai siltistä rakennettu tiivis maakerros tai 0,5 mm vahvuinen polttoainetta kestävä muovi, jonka päälle tulee 20 cm:n maakerros tai muu vastaava tiivis rakenne sekä varustaa reunakorokkeella tai vastaavalla. Suoja-alueiden alapuolinen perusmaa on tāsattava ja siitä on poistettava sellaiset kivet, jotka voisivat rikkoa muovin. Suoja-alueet tulee rakentaa riittävän laajaksi, jotta vahinkotilanteessa öljyt ja kemikaalit on mahdollista kerätä talteen. Polttoainesäiliöiden suoja-alueen (reunakorokkeen tai -vallin sisäpuolisen alueen) on ulotuttava vähintään metrin etäisyydelle alueilta, joilla käsitellään (mukaan lukien muun muassa säiliöiden täyttöletkut) tai joilla varastoidaan polttoaineita. Suojarakenteet on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin. Maaperän suojarakenteiden tekemisestä on ilmoitettava valvovalle viranomaiselle ennakoon ja suoja-alueiden rakenteiden tulee olla tarkastettavissa ennen toiminnan aloittamista.

15. Murskausaseman öljyä sisältävät alueet tulee suojata vähintään 50 cm paksulla tiiviillä maa-aineskerroksella (savi tai siltti) tai vastaavalla. Suoja-alueet on varustettava reunakorokkeella tai -vallilla. Suoja-alueen tulee olla niin laaja, että vuodot maaperään eivät ole mahdollisia.

16. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä. Kaikissa käytettävissä polttoainesäiliöiden jakelulaitteistoissa tulee olla ylitäytönesto ja laponesto. Säiliöiden täyttöputket ja jakelulaitteet on oltava lukittuna, kun alueella ei työskennellä. Säiliöiden täytöt on tehtävä valvotusti.

17. Koneiden huoltotoimenpiteet tulee pääsääntöisesti tehdä muualla kuin toiminta-alueella. Mikäli alueella on tarpeen tehdä koneiden huoltoja, tulee käyttää imeytysmattoja tai vastaavia alustoja, jotka estävät polttonesteiden pääsyn maaperään. Alueella ei saa tarpeettomasti säilyttää koneita tai laitteita.

18. Voiteluaineet ja muut ympäristölle vaaralliset aineet on varastoitava tiiviissä astioissa katetussa tilassa, jonka lattia on tiivis ja voiteluaineita kestävä ja joka on varustettu korotetuilla reunoilla siten, että vuodot eivät pääse maaperään ja ne voidaan kerätä talteen. Asiatomien pääsy varastoon on estettävä lukitsemalla varasto silloin, kun alueella ei ole toimintaa. Voiteluaineiden tilapäinenkin varastointi suojaamattomalla paikalla on kielletty.

19. Ottotoiminta on toteutettava niin, että sade- ja valumavedet eivät pääse merkittävässä määrin lammikoitumaan alueelle. Toiminta-alueelta tulevat sade- ja hulevedet tulee johtaa maastoon pintapuomillisen laskeutusaltaan kautta suunnitelman mukaisesti. Laskeutusallas tulee rakentaa ennen toiminnan aloittamista.

Jätehuolto

20. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätehuolto on järjestettävä siten, ettei siitä aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle eikä ympäristölle. Hyödyntämiskelpoiset jätteet on kerättävä erilleen muista jätteistä ja toimitettava luvan omaavaan vastaanottopaikkaan. Jätteitä ei saa polttaa eikä haudata.

21. Vaaralliset jätteet on säilytettävä suljetussa ja katetussa tilassa erillään muista jätteistä ja toisistaan, niiden säilytykseen soveltuvissa varoaltain varustetuissa astioissa tai tiiviillä reunakorokkein varustetulla alustalla niin, että vuototilanteissa vaaralliset jätteet saadaan kerättyä talteen. Jäteastioissa tulee olla merkintä jätteiden laadusta ja vaarallisuudesta.

22. Kertyneet jätteet on toimitettava alueelta pois jokaisen toimintajakson päätyttyä käsiteltäväksi luvan omaavaan laitokseen. Jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee niiden määrä, laatu sekä toimitusaika ja -paikka. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen (179/2012) mukaiset tiedot.

23. Toiminta-alueella syntyvät käymäläjätteet on käsiteltävä asianmukaisesti.

24. Luvan saajan on noudatettava toimintaan liittyvää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa (päivätty 9.5.2018). Jätehuoltosuunnitelmaa on arvioitava

ja tarvittaessa tarkistettava viiden vuoden kuluttua tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Arvioinnista on ilmoitettava valvovalle viranomaiselle.

Häiriö- ja poikkeustilanteet sekä toiminnan tarkkailu ja raportointi

25. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialansa tekniikan kehittymistä ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi varauduttava ottamaan käyttöön toiminnan kannalta parhaan tekniikan mukaisia mahdollisimman kehittyneitä ja tehokkaita laitteita sekä työmenetelmiä.

26. Luvan haltijalla tulee olla toimintasuunnitelma vahinkotapausten varalle. Vahinkotapauksista, kuten poltto- tai voiteluainevuodoista, on välittömästi ilmoitettava valvovalle viranomaiselle, pelastusviranomaiselle ja Pohjois-Savon ELY-keskukselle. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja muut ympäristölle haitalliset aineet on kerättävä välittömästi talteen. Öljyvuotojen varalta on oltava käytössä imeytysainetta ja säilytyspaikka öljyyntyneelle maa-ainekselle pohjavesialueen ulkopuolella. Alueella tulee olla varattuna koko ajan öljyn torjuntaan tarkoitettua imeytysainetta. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuotoja tulipalotapauksissa. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle tulee tarvittaessa estää.

27. Luvan saajan on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä toimitettava valvovalle viranomaiselle laitoksen edellistä vuotta koskeva raportti, josta käyvät ilmi seuraavat tiedot:

- Räjäytysten määrät ja päivämäärät
- Murskauslaitoksen toimintapäivät ja kokonaiskäyttötunnit
- Tiedot tuotteiden määristä
- Käytettyjen polttoaineiden sekä pääraaka-aineiden määrät
- Toimenpiteet melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi
- Jätteiden määrä, varastointitapa ja toimituspaikat
- Tiedot mahdollisista häiriötilanteista ja niiden aikana syntyneistä päästöistä.

Yhteenvedon perusteena oleva kirjanpito on säilytettävä vähintään kolme vuotta.

28. Luvan haltijan on ilmoitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellisenä vuonna otetut maa-ainesmäärät ja laatu lupaviranomaiselle Notto-tietokantaan.

29. Ainesten ottamisen valvonnasta veloitetaan vuosittain tarkastusmaksu, jonka suuruus perustuu kunakin vuonna voimassa olevaan maa-ainestaksaan. Vuotuiseen ottomäärään perustuvassa valvontamaksussa vuotuisena ottomääränä käytetään 4 000 m³-k.

Toiminnan lopettaminen

30. Toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muuttumisesta on hyvissä ajoin ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli maa-ainesten ottotoiminnan yhteydessä ilmenee jotain sellaista, mikä estää maa-ainesten oton hyväksytyjen suunnitelmien mukai-

sesti, luvan haltijan on viipymättä ilmoitettava asiasta valvovalle viranomaiselle. Tätä lupaa ei voida siirtää kolmannelle osapuolelle ilman lupaviranomaisen hyväksyntää.

31. Ottotoiminnan jälkeen alue on siistittävä niin, että sinne ei jää jätettä, romua tai muuta sinne kuulumatonta ainetta tai tavaraa. Mahdolliset varastokasat on sijoitettava alueelle siten, että ne eivät estä alueen jälkihoitoa. Mikäli alueelle ei esitetä hyväksytysti muuta käyttötarkoitusta, on alue palautettava metsämaaksi siementämällä ja istuttamalla puusto. Jos toiminta alueella ei jatku enää tämän lupakauden jälkeen, tulee luvan haltijan esittää 30.11.2028 mennessä maa-ainesviranomaiselle hyväksyttäväksi lopullinen, yksityiskohtainen alueen jälkihoitosuunnitelma.

32. Päätös on voimassa 10 vuotta, 30.6.2029 saakka. Alue tulee olla kokonaisuudessaan maisemoitu viimeistään luvan päättymispäivämäärään mennessä. Maisemointitöiden suorittamisesta tulee tehdä ilmoitus ympäristölautakunnalle lopputarkastuksen pitämiseksi.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

███ *asiakumppaneineen* on ensisijaisesti vaatinut, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan kokonaisuudessaan. Toissijaisesti muutoksenhakijat ovat vaatineet, että päätös palautetaan lautakunnalle uudelleen valmisteltavaksi. Kolmassijaisesti muutoksenhakijat ovat vaatineet, että toiminnalle asetetaan tiukemmat lupamääräykset. Edelleen muutoksenhakijat ovat vaatineet, että toimintaa ei saa aloittaa ennen lainvoimaista päätöstä. Lisäksi muutoksenhakijat ovat vaatineet, että Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä veloitetaan maksamaan muutoksenhakijoiden oikeudenkäyntikulut erillisen laskun mukaan korkoineen.

Muutoksenhakijat ovat perusteluinaan viitanneet asiassa lupahakemuksesta tekemiinsä muistutuksiin. Lisäksi he ovat perustelleet valitustaan muun muassa sillä, että päätöksessä ei ole otettu riittävästi huomioon luontovaikutuksia. Asiantuntijan tekemä luontoselvitys puuttuu. Murskaamon vieressä olevaa Peteskanlammikkoa, joka näkyy kartalla V-merkintänä ja joka osittain saa vetensä lähteestä, ei ole selvitetty. Lähistöllä on arvokas avosualue ja murskaamon alapuolella 30 metrin etäisyydellä suojelukohteeksi tuleva Soidinsuo. Alue on palautunut luonnontilaiseksi. Myös muut ympäristövaikutukset, kuten vaikutus Ruotaanpuroon ja Savonselän Natura-järveen on jätetty selvittämättä.

Valmisteluun liittyvästä maastokäynnistä 17.10.2018 ei ole tiedotettu muille kuin hakijalle. Lupapäätös on tehty riittämättömin tiedoin eikä täysin puolueettomasti. Päätöstä on perusteltu jo kumotulla ilmanlaatuasetuksella.

███ toimii ███ nimissä. ███ on siirtymässä 2 vuoden kuluttua päätoimiseksi maa-, metsätalous- ja matkailuyrittäjäksi. Matkailutoiminnan valmistelut on aloitettu vuonna 2011. Naapurikiinteistölle ███ on tarkoitus rakentaa kesällä 2019 metsätöiden taukotupa ja luontoretkien levähdyspaikka sekä kaksi laavua. Kyseiselle rakentamiselle rakennustarkastaja on myöntänyt luvan 27.11.2018. Alueelle rakennetaan myöhemmin myös metsästysmaja. Murskaamo sijaitsisi 30 metrin päässä tästä matkailualueesta. Valituksenalainen hanke tekisi matkailuelinkeinotoiminnan mahdolltomaksi. Murskaamo pilaisi

maiseman, likaisi ympäristöä matkailualueella sekä aiheuttaisi melu- ja pölyhaittaa sekä vaaraa luontoretkeläisille, matkailuajoneuvoille ja rakennuksille. Myönnetty lupa asettaa [REDACTED] elinkeinotoiminnan epätasa-arvoiseen asemaan murskaamotoimintaan nähden. Murskaamo aiheuttaa toiminnallisen ja taloudellisen vahingon toiselle elinkeinonharjoittajalle.

Savonselän Natura-järvi sijaitsee 2 kilometrin päässä suunnitellusta louhimosta. Kaivantoalueen vedet kulkeutuvat Ruotaanpuroon ja edelleen Natura-järveen. Suurin osa naapurikiinteistön metsistä on luonnonvaraisia, eivät talousmetsää. Muutoksenhakijoiden kiinteistöille on jo vuonna 2017 aloitettu luonnonsuojelukartoitus ja osalle luonnonvaraisista metsistä perustetaan luonnonsuojelualue. Ensimmäinen Metso-kartoitus on valmistunut 17.12.2018. Luonnonsuojelualueeksi pyritään ottamaan myös saman kiinteistön kallioalue ja usean kiinteistön omistama Soidinsuo. Suojelualue rajoittuu suunniteltuun murskaamoon nähden 30-50 metrin etäisyydelle ilman suojametsää. Valituksenalaisen päätöksen mukainen murskaamotoiminta estää luonnonsuojeluprojektin toteuttamisen. Tulevia luonnonsuojelualueita ei ole otettu huomioon päätöksessä.

Meluhaitta tulee ottaa huomioon, koska alueelle suunnitellaan alle 100 metrin etäisyydelle leiriytymis- ja luonnonsuojelualueita ja alle 900 metrin etäisyydellä on neljä asuintaloa. Lähistöllä oleva matkailutoiminta kärsii pölyn aiheuttamista viihtyvyys- ja terveyshaitoista. Asiantuntijalausunnat myös melu- ja pölyvaikutuksista puuttuvat. Hakemusta on täydennetty 1.4.2019 ilman, että siitä on annettu tietoa ja mahdollisuutta lausua.

Luvan hakija on kaatanut ottoalueen ympärillä olevan metsän syksyllä 2018. Louhintatyössä tapahtuvat vahingot, muun muassa irtokappaleet, ovat vaaraksi alueella liikkuville matkailijoille. Päätöksen perusteluissa todetaan, että Soidinsuo on hakijan mukaan ojitettu ja myös maastokartassa näkyy ojituksia. Tämä osoittaa puutteellista ja puolueellista valmistelua. Maastossa ojia on miltei mahdoton huomata, sillä ne ovat kasvaneet umpeen.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristö- ja terveysturvapalveluille on varattu tilaisuus antaa vastine. Vastinetta ei ole annettu.

Iisalmen kaupunginhallitus on ilmoittanut, ettei se anna vastinetta.

Pohjois-Savon ELY-keskus on vastineessaan todennut muun muassa, että se on tehnyt muutoksenhakijoille tarjouksen eräiden muutoksenhakijoiden omistamien maa-alueiden liittämiseksi vapaaehtoiseen Metso-suojeluun. Kyseessä olevia alueita ei ole perustettu ELY-keskuksen toimesta virallisiksi suojelualueiksi. Maa-ainesten ottoalueella tai sen läheisyydessä ei ole sellaisia luonnonsuojelupaikkoja suojeltavaksi säädettyjä luontoarvoja, joiden vuoksi maa-aineslupa tai ympäristölupa ei olisi tullut myöntää. Tarjouksen kohteena olleet alueet täyttävät kuitenkin Metso-ohjelman kriteerit. Muutoksenhakijoiden aikomus perustaa luonnonsuojelualue ei oikeudellisesti estä maa-ainesluvan tai ympäristöluvan myöntämistä alueelle. Kyseisellä alueella olevien luontoarvojen oikeudellinen asema määrittyy luonnonsuojelulain mukaisesti. Luontoarvot on päätöksessä otettu huomioon luonnonsuojelupaikoissa edellytetyllä tavalla.

Myös luontovaikutukset on arvioitu riittävästi, eikä ELY-keskus ole nähnyt tarvetta erityisen luontoselvityksen tekemiseen. Hankkeella ei myöskään todennäköisesti ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia lähimpään Natura-alueeseen eikä varsinaista luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointia ole ollut tarpeen tehdä.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta on lausunnossaan todennut muun muassa, että valituksessa ei ole tullut esille sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat ympäristölautakunnan antamaan päätökseen. Valitus ja oikeudenkäyntikuluvaatimus tulee hylätä. Luvan käsittelyvaiheessa jätetyissä muistutuksissa ja lausunnoissa esitetyt seikat on huomioitu soveltuvien osin päätöksen määräyksissä ja niiden perusteluissa. Lupapäätöksessä on otettu kantaa muistutuksissa ja lausunnoissa olleisiin maa-aines- ja ympäristölupaan liittyviin asioihin. Toiminnanharjoittaja ei ole hakenut lupaa aloittaa toimintaa ennen päätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

Ympäristölautakunnalla on ollut käytettävissä lupa-asian kannalta tarpeelliset tiedot toiminnasta. Hakemuksessa on esitetty toiminnanharjoittajan käyttämän konsultin tekemä selvitys alueen luonnonolosuhteista sekä mahdollisista metsälain 10 §:n mukaisista kohteista ottoalueella ja sen läheisyydessä. Suunnitellulla ottoalueella kasvaa talousmetsää. Suunnitellulla ottoalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse olemassa olevia luonnonsuojelu-, Natura 2000- tai maisemansuojelualueita, muinaismuistolain suojelamia kohteita tai kulttuuriperinnön kannalta tärkeitä kohteita. Vallitsevat luonnonolosuhteet sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin on selvitetty tarvittavassa laajuudessa. Hakijan käyttämällä konsultilla on ollut riittävä asiantuntemus hakemuksen laatimiseen.

Suunniteltu ottoalue ei ulotu Peteskanlammikon kohdalle, vaan se jää ottoalueen ulkopuolelle. Myöskään Soidinsuo ei jää suunnitellun ottoalueen sisälle. Soidinsuon ojat ovat nähtävissä maastokartalla. Ojien umpeutumiseen ei ole otettu kantaa maastokäynnin muistiossa tai lupapäätöksessä. Suunnitellulta ottoalueelta on noin 2,3 kilometriä matkaa Haapajärven Ruotaanlahteen, joka on Natura-alue. Ottoalueelta syntyvät sade- ja sulamisvedet käsitellään laskeutusaltaassa, jonka jälkeen ne kulkevat ojia ja Ruotaanpuroa pitkin ennen laskeamistaan Ruotaanlahteen. Ottoalueen pintavedet eivät virtaa suoraan Ruotaanpuroon. Syntyvät vedet eivät jää naapurikiinteistölle. Hakemuksesta on pyydetty lausunto Pohjois-Savon ELY-keskukselta. Lausunnossa on todettu, että toiminta voidaan toteuttaa hakemuksen ja suunnitelman mukaisesti. Lausunnossa on suositeltu laskeutusaltaan rakentamista, mutta sitä ei ole edellytetty. Maaperän, pintavesien ja pohjaveden suojaamiseksi esitetyt toimenpiteet ja niistä annetut lupamääräykset ovat riittävät.

Alueella ei ole tehty lain tarkoittamaa katselmusta vaan maastokäynti. Raja-naapureita tai muita asianosaisia ei ole velvoitettu kutsua mukaan, eikä tällaista käytäntöä ole. Maastokäynnillä on tehty havaintoja suunnitellusta ottoalueesta ja sen ympäristöstä.

Ilmanlaatuasetuksen (79/2017) raja-arvot koskien hengitettäviä hiukkasia (PM10) eivät ole muuttuneet, vaikka päätöksen perusteluissa on virheellisesti viitattu vanhaan ilmanlaatuasetukseen (39/2011).

Ympäristölautakunnan käsittelemissä lupa-asioissa on yleisenä menettelynä,

että uusia maa-ainesten ottoalueita koskevista maa-aines- ja ympäristölupahakemuksista pyydetään lausunnot kunnan terveydensuojeluviranomaiselta, sijaintikunnalta, Pohjois-Savon ELY-keskukselta, Museovirastolta (Kuopion kulttuurihistorialliselta museolta) sekä Pohjois-Savon liitolta.

Suunniteltu toiminta ei annetut lupamääräykset huomioon ottaen aiheuta lähialueen matkailu- ja virkistyskäytölle kohtuutonta rasitusta. Louhintapäiviä on 1-4 vuodessa. Muina aikoina louhinta ei aiheuta vaaraa lähialueella liikkuville. Murskauksen toimintapäivät ovat vuodessa maksimissaan 25 työpäivää. Murskaustoiminta ei estä lähialueella liikkumista. Suurin osa louhinta- ja murskaustoiminnan pölypäästöistä on halkaisijaltaan yli 10 µm hiukkasia, jotka laskeutuvat lähelle päästölähdettä. Ilmanlaatuasetuksen mukaisten raja-arvojen ylittyminen murskaustoiminnan vaikutuksesta on epätodennäköistä lähelläkin murskausaluetta. Lupamääräyksillä on varmistettu, ettei toiminnan aiheuttamasta pölystä aiheudu lähikiinteistöillä terveyshaittaa tai kohtuutonta viihtyvyshaittaa. Lisämessä vallitsevat tuulensuunnat Ilmatieteenlaitoksen Kuopion lentoaseman sääaseman tietojen mukaan ovat etelä- ja kaakkoistuulet sekä lounais- ja länsituulet. Tämän mukaan yleinen tuulensuunta on suunnitellulta ottoalueelta pohjoiseen, pois päin [REDACTED]-kiinteistöistä [REDACTED].

Suunnitellun toiminnan noin 1 kilometrin etäisyys lähimmistä häiriintyvistä kohteista ehkäisee meluhaittaa, eikä toiminnan melutaso ylitä melulle asetettuja raja-arvoja. Lupapäätöksessä on annettu määräyksiä ehkäisemään meluhaittaa. Lisälmen kaupungin rakennustarkastajan toimenpideilmoituksella hyväksymä rakentaminen kiinteistölle [REDACTED] on rakenteiltaan ja varusteiltaan yksinkertaista maa- ja metsätaloutta palvelevaa talousrakentamista. Se ei muodosta maa-aineslain tai ympäristönsuojelulain mukaista luvan myöntämisen estettä eikä edellytä Muraus-asetuksen mukaisia raja-arvoja kyseisellä kiinteistöllä.

Muutoksenhakijoiden kiinteistölle ei ole perustettu luonnonsuojelualuetta. Naapurikiinteistölle suunniteltu luonnonsuojelualue ei estä maa-aines- ja ympäristöluvan myöntämistä eikä suunniteltu louhinta- ja murskaustoiminta muodosta estettä luonnonsuojelualueen perustamiselle naapurikiinteistölle. Suunniteltu ottoalue ja suunniteltu luonnonsuojelualue eivät sijaitse samalla alueella päällekkäin. Jos lähialueelle perustetaan luonnonsuojelualue tai ulkoilulain mukainen leirintäalue, joiden osalta toiminnassa tulee noudattaa valtioneuvoston asetuksen (993/1992) melutason ohjearvoja, tulee asia hoidettavaksi valvonnassa.

Maa-aines- ja ympäristölupakäsittelyssä ei voida ennakoida mahdollisia alueen lähiympäristön tulevia toimintoja, vaan harkinnassa otetaan huomioon vain olemassa ja vireillä olevat hankkeet.

Suojametsän jättäminen on suositeltavaa, mutta sitä ei edellytetä maa-aineslaissa, ympäristönsuojelulaissa tai asetuksissa. Lupamääräyksissä on määrätty louhintaräjäytyksistä. Räjäytystöitä koskevaan lainsäädäntöön liittyvät asiat eivät kuulu ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan. Toimittaessa lupamääräysten mukaisesti ei ole odotettavissa, että toiminnasta aiheutuisi kiellettyä haittaa.

Hakijan hakemuksen täydennys 1.4.2019 on ollut vain teknisluonteinen selvennys hakemukseen sisältäen ottomäärän mukaiset kuutiot ja tonnit. Täyden-

nyksen sisältö on selvinnyt lupapäätöksestä, eikä valituksessa ole esitetty seikkoja koskien täydennyksen sisältöä.

████████████████████ on antanut vastineen.

██████████ *asiakumppaneineen* on antanut vastaselityksen, jossa on todettu muun muassa, että laskeutusaltaan voidaan katsoa pidättävän jossain määrin kiintoainetta, muttei kemikaaleja ja muita ympäristölle haittaa ja vaaraa aiheuttavia aineksia. Valmistelussa ei ole tehty riittävää maa-aineslain 5 §:n mukaista selvitystä. Terveystarkastajan rooli asian valmistelussa on jäänyt epäselväksi. Onko hän ympäristönsuojeluviranomaisen edustaja ja tässä ominaisuudessa lausunnon antaja. Onko kuuleminen tältä osin tehty oikein. ██████████

██████████ on aloitettu ennen maa-aines- ja ympäristölupakäsittelyä. Myös luonnonsuojelualueen perustaminen alueelle on vireillä oleva hanke, joka on aloitettu ennen valituksenalaisen luvan hakemista. Hakija olisi voinut sijoittaa toimintansa etäämmälle naapurikiinteistöistä ja tiekunnan alueesta. Hakija on aloittanut kiviaineksen oton ja murskauksen kauempana samalla tilalla, mikä lisää alueen kuormitusta. Koska haettu toiminta haittaa ja aiheuttaa vaaraa naapureille ja muille ulkopuolisille, tulee heidän näkökantansa ja oikeutensa ottaa huomioon toimittamalla yhteiskatselmus ja kunnollinen puolueeton luontoselvitys.

██████████ *asiakumppaneineen* on toimittanut lisäyksen vastaselitykseen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus hylkää valituksen.
2. Hallinto-oikeus hylkää oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Perustelut

- 1.

Sovellettavat oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan päästöllä tarkoitetaan ihmisen toiminnasta aiheutuvaa aineen, energian, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai hajun päästämistä, johtamista tai jättämistä yhdestä tai useammasta kohdasta suoraan tai epäsuorasti ilmaan, veteen tai maaperään. Saman momentin 2 kohdan mukaan ympäristön pilaantumisen tarkoitetaan sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Saman pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;
- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 39 §:n 2 momentin mukaan hakemukseen on liitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen selvitys toiminnasta, sen vaikutuksista, asianosaisista ja muista merkityksellisistä seikoista.

Ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on pyydettävä hakemuksesta lausunto:

- 1) kunnan ympäristönsuojeluviranomaisilta niissä kunnissa, joissa hakemuksen tarkoittaman toiminnan ympäristövaikutukset saattavat ilmetä;
- 2) toiminnan sijaintikunnan terveydensuojeluviranomaiselta;
- 3) asiassa yleistä etua valvovalta viranomaisilta;
- 5) lupaharkinnan kannalta muilta tarpeellisilta tahoilta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, valtion ympäristölupaviranomaisen on pyydettävä lausunto valtion valvontaviranomaiselta, hakemuksen tarkoittaman toiminnan sijaintikunnalta ja tarvittaessa vaikutusalueen kunnilta.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupaviranomainen voi hankkia myös muita asiaan liittyviä tarpeellisia selvityksiä.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1-5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset:

- 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista;
- 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä;

- 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä;
- 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa;
- 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista;
- 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. Luvassa on lisäksi annettava tarpeelliset määräykset jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta ja sen noudattamisesta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan maa-aineslaissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Saman pykälän 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 5 §:n 1 momentin mukaan lupaa haettaessa on ainesten ottamisesta ja ympäristön hoitamisesta sekä, mikäli mahdollista, alueen myöhemmästä käyttämisestä esitettävä ottamissuunnitelma. Tämä ei kuitenkaan ole tarpeen, jos hanke laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan on vähäinen.

Saman pykälän 2 momentin mukaan suunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa selvittävä vallitsevat luonnonolosuhteet, ainesten määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) eli niin sanotun Muraus-asetuksen 1 §:n mukaan kyseisessä asetuksessa säädetään kivenlouhimon, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Saman asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle.

Saman asetuksen 4 §:n 2 momentin mukaan kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä sijoittamalla porausvaunuihin pölynkeräyslaitteet tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Saman asetuksen 4 §:n 3 momentin mukaan kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Saman asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) 2 §:n 1 momentin mukaan asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB.

Saman pykälän 2 momentin mukaan loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB.

Asiassa saatu selvitys

Toiminta-alue sijaitsee Iisalmen kaupungin Lampaanjärven kylässä kiinteistöllä [REDACTED]. Kyseessä on uusi toiminta. Hakemus koskee maa-ainesten ottolupaa 100 000 tonnille eli 40 000 m³ ktr ottomäärälle kalliokiviainesta sekä ympäristölupaa kallion louhintaan ja murskaukseen. Alueella tuotetaan eri murskelajikkeita keskimäärin noin 7 000 tonnia ja enintään 10 000 tonnia vuodessa. Louhinta-alueen pinta-ala on 1,15 hehtaaria ja ottamisalueen pinta-ala 1,5 hehtaaria.

Alue sijaitsee maa- ja metsätalousvaltaisella alueella. Lähimmät vakituisesti asutut asuinkiinteistöt sijaitsevat päätöksen mukaan noin 930 metrin etäisyydellä toiminta-alueen rajasta. Lähimmät vapaa-ajan asunnot sijaitsevat yli 1,5 kilometrin etäisyydellä toiminta-alueen rajasta. Ottoalueen rajasta naapurikiinteistön rajaan on lähimmillään 30 metriä.

Suunnitellulla ottoalueella ei ole merkintää Pohjois-Savon maakuntakaavassa. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa. Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesi-alueella. Ottamisalueen länsipuolella noin 110 metrin etäisyydellä ylärinteessä on kartassa V-merkintä, joka on painanne, johon kerääntyy keväällä sulamisvesiä. Painanne kuivuu yleensä kesällä, joten painanteessa ei asiakirjoista ja valokuvista saadun selvityksen mukaan ole lähdettä. Ottamisalueen lähin vesistö on noin 320 metrin etäisyydellä ottamisalueesta itään sijaitseva Ruotaanpuro, joka laskee noin 2,3 kilometrin päässä Haapajärven Ruotaanlahteen.

Soidinsuon tilan luoteisosassa on avokalliota, joka on metsälain määrittelemä kohde. Suunnittelualueella tai sen vaikutusalueella ei ole luonnonsuojelualueita, Natura 2000-verkostoon kuuluvia alueita, arvokkaita luontokohteita, maisemansuojelualueita, muinaismuistolain suojelamia kohteita tai kulttuuriperinnön kannalta tärkeitä kohteita. Ottamisalue ei näy kauas alueen mäkisyyden ja metsäisyyden vuoksi. Alueelta ei ole näköyhteyttä asuinrakennuksiin, vapaa-ajan asuntoihin tai yleiselle tielle.

Murskaus suoritetaan siirrettävällä murskalaitoksella. Tarvittava kalusto tuodaan jokaista louhinta- ja murskauskertaa varten paikalle ja kuljetetaan pois työn päätyttyä. Louhintaa ja murskausta suoritetaan pääasiassa keväällä, syksyllä tai talvella ja tarvittaessa kesällä. Louhintaa ja murskausta suoritetaan yleensä 1-2 kertaa vuodessa. Louhintajakso kestää kerrallaan noin 2 viikkoa ja räjäytyskertoja on noin 1-2 louhintakertaa kohden. Rikotusta tehdään pääosin samanaikaisesti murskauksen kanssa. Louhinnan ja murskauksen vuosittaiseksi toiminta-ajaksi on arvioitu 2-5 viikkoa eli 10-25 työpäivää. Toiminnasta aiheutuva liikenne ohjautuu yksityisen hiekkatien kautta. Keskimäärin raskaan liikenteen käyntejä on toiminta-aikana 6-9 käyntiä päivässä.

Poltto-, voitelu- tai räjähdysaineita ei varastoida alueella.

Louhosalue on sora- ja murskepintainen, josta sade- ja sulamisvedet imeytyvät maaperään ja kallion halkeamiin, eikä alueelle muodostu lammikoita. Myös

alueen pintamaan kallistuksilla ja pohjan muotoiluilla varmistetaan, ettei alueelle lammikoidu pintavesiä. Ottamisaalueelta imeytymättömät pintavedet kulkeutuvat ottamisaalueen itäpuolella olevaa ojaa pitkin ensin pohjoista kohti ja sitten tulotien reunaojaan ja siitä edelleen metsä- ja pelto-ojia pitkin Ruotaanpuroon, joka laskee Haapajärveen.

Porakalustona käytetään poravaunua, joka on varustettu pölynkeräyslaitteistolla. Murskaamossa pölyä torjutaan kuljettimien koteloinneilla ja kastelulla silloin kun lämpötila on nollan yläpuolella. Tarvittaessa laitoksen pölyävät kohteet sekä kuormat ja varastokasat kastellaan vedellä. Myös kiviaineksen pudotuskorkeuden minimointi ja ajonopeuksien alentaminen työmaa-alueella vähentävät pölyämistä. Työmaateiden pölyämistä torjutaan kastelemalla vedellä sekä säännöllisellä teiden kunnostamisella. Pölyn etenemistä estävät myös puusto sekä varasto- ja pintamaakasat. Pölyämistä ja mahdollista pölyn leviämistä seurataan. Hakemuksen mukaan pölyn ei oleteta leviävän asutukseen saakka suuresta etäisyydestä johtuen.

Melua syntyy kalliokiven louhinnasta, murskauksesta, kiviaineksen siirrosta sekä valmiiden tuotteiden kuormauksesta ja kuljetuksesta. Murskauslaitoksen melun syntyä ehkäistään käyttämällä suojausominaisuuksiltaan nykyaikaista kalustoa, jossa esimerkiksi esimurskaimen syötin ja pääseula ovat kumitettuja sekä melua aiheuttavat laitteet kuten murskaamon kuljettimet ovat koteloituja. Melun etenemistä ehkäistään laitosten oikealla sijoittamisella. Murskaamo sijoitetaan mahdollisimman alhaiselle tasolle ympäröivään maastoon nähden. Tuotevarastokasat sijoitetaan mahdollisimman lähelle laitosta meluesteeksi häiriintyvien kohteiden suuntaan. Pintamaat sijoitetaan ottamisaalueen pohjois- ja itäreunamille. Varasto- ja pintamaakasat estävät melun etenemistä asutuksen suuntaan. Rikotus tehdään tyypillisesti louhoksen pohjalla, jolloin louhoksen seinämät rajoittavat rikotuksen melun leviämistä ympäristöön.

Kyseiselle toiminta-alueelle suunnitellusta louhinta- ja murskaustoiminnasta ei ole tehty meluselvitystä. Louhinnasta ja murskauksesta aiheutuva melu jää hakemuksessa arvioitun mukaan lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:ssä tarkoitettujen valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjen ulkomelun ohjearvojen alle johtuen suuresta etäisyydestä ja alueen metsäisyydestä.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristö- ja terveysvalvontapalvelut Iisalmen kaupungin terveydensuojeluviranomaisena on lupahakemuksen johdosta antamassaan lausunnossa arvioinut toiminnan aiheuttamat pölypäästöt pieniksi ja melupäästöt lähimmässä häiriintyvässä kohteessa vähäisiksi.

Hakija on ilmoittanut hakemuslomakkeessa kokonaisottomääräksi 100 000 m³ltr ja hakemuksen liite 1:ssä 100 000 tonnia eli 40 000 m³ltr. Hakija on 1.4.2019 toimittanut selvennyksen, jonka mukaan oikea kokonaisottomäärä on 100 000 tonnia eli 40 000 m³ltr. Hakemus on kuulutettu 100 000 m³ottomäärälle.

Oikeudellinen arviointi

Menettely lupaviranomaisessa

Valitusta on perusteltu sillä, että hakemusta on täydennetty 1.4.2019 ilman,

että siitä on annettu asianosaisille tietoa ja mahdollisuutta lausua.

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 11 §:n mukaan lupahakemuksesta on kuulutettava sen jälkeen kun asia on riittävän yksityiskohtaisesti selvitetty.

Hakemuksen täydennyksessä on ollut kyse kokonaisottomäärän selvennyksestä. Kokonaisottomäärä on ilmoitettu virheellisesti hakemuslomakkeella ja oikein hakemuksen liitteessä. Kuulutuksessa on ilmoitettu suurempi, virheellinen kokonaisottomäärä. Selvennys on toimitettu lupaviranomaiselle vasta kuulutusten jälkeen, eikä asiakirjoista ilmene, että selvennys olisi myöhemmin lähetetty erikseen tiedoksi. Selvennyksen sisältö ilmenee kuitenkin lupapäätöksestä ja kokonaisottomäärä on kuulutettua pienempi. Hallinto-oikeus toteaa, että selvennys ei ole vaikuttanut olennaisesti lupaharkintaan ja asianosaisilla on kuulutuksen aikana ollut käytettävissään riittävät tiedolliset edellytykset lupahakemuksen arvioimiseksi. Tämän vuoksi asiassa ei ole tältä osin tapahtunut menettelyvirhettä, jonka perusteella lupapäätös olisi kumottava.

Valituksessa on esitetty, että muutoksenhakijoille ei ole varattu tilaisuutta olla läsnä kiinteistölle tehdyllä maastokäynnillä. Ympäristölautakunnan lausunnon mukaan asian maastokäynnissä on ollut kysymys asian valmistelijan tutustumisesta alueeseen. Maastokäynnillä on tehty havaintoja suunnitellusta ottoalueesta ja sen ympäristöstä. Maastokäynnistä laaditun muistion mukaan käynti on tehty hakemuksessa esitettyjen tietojen varmentamiseksi ja täydentämiseksi. Muistioon on liitetty käynnillä otetut valokuvat. Hallinto-oikeus toteaa, että käyntiä kiinteistöllä ei voida pitää hallintolain 38 §:ssä tarkoitettuna katselmuksena, vaan hakemuksen käsittelyyn ja asian selvittämiseen liittyvänä tosiasiallisena viranomaistoimintana. Asiassa ei ole tältä osin ilmennyt sellaista menettelyvirhettä, jonka perusteella päätös olisi kumottava.

Hallinto-oikeus toteaa, että lupaviranomainen on pyytänyt hakemuksesta lausunnot ympäristönsuojelulain 42 §:n velvoittamilta tahoilta. Muutoksenhakijoiden vastaselityksessä terveystarkastajan roolista asian valmistelussa esitetyn osalta hallinto-oikeus toteaa, että lupaviranomainen on pyytänyt asiassa ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti lausunnon Iisalmen kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän terveysvalvontapalvelut/ympäristöterveystarkastaja on antanut hakemuksesta lausunnon Iisalmen kaupungin terveydensuojeluviranomaisena.

Selvitysten riittävyys

Valitusta on perusteltu muun muassa sillä, ettei riittävää luontoselvitystä ole tehty eikä ympäristövaikutuksia ole selvitetty riittävällä tavalla. Valituksessa on esitetty, että asian valmistelusta puuttuvat asiantuntijalausunnot pöly- ja meluvaikutuksista. Hallinto-oikeus katsoo hakijan lupaviranomaiselle antaman selvityksen olleen riittävä lupaharkintaa varten, eikä lupapäätöstä siten ole kumottava puutteellisen selvityksen perusteella. Hallinto-oikeus katsoo edellä esitetyn perusteella, että lupapäätös on tehty riittävien tietojen pohjalta. Asia on valmisteltu asianmukaisesti eikä asiassa ole tullut myöskään esiin seikkoja, joiden perusteella hallinto-oikeus katsoisi asian valmistelun olleen puolueellista.

Suojaetäisyys

Valitusta on perusteltu luvan mukaisen toiminnan sijoittumisella lähimmillään 30 metrin päähän naapurikiinteistön rajasta. Ympäristöministeriön maa-ainesten ottamista koskevassa julkaisussa (Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24, Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväään käyttöön) on suositeltu tutkimusten ja vakiintuneiden käytäntöjen perusteella kalliokiven ottamisalueella suojaetäisyydeksi naapurikiinteistöön vähintään 30 metriä. Julkaisun mukainen suojaetäisyys ei ole sitova, vaan ympäristölupaa myönnettäessä harkitaan tapauskohtaisesti tarvittavan välimatkan pituus. Ottaen huomioon toiminnan pienimuotoisuus, hallinto-oikeus pitää etäisyyttä naapurikiinteistön rajaan riittävänä.

Luontoarvot

Hallinto-oikeus toteaa, että toiminta ei sijoitu luonnonsuojelu- tai Natura 2000 -alueelle. Alueella ei ole luonnonsuojelulain 29 §:n tarkoittamia suojeltuja luontotyyppejä eikä aluetta koskevia luonnonsuojelulain 47 §:n tarkoittamia erityisesti suojeltavia lajeja koskevia päätöksiä ole tehty. Hakemuksessa esitettyä toimintaa ei voida muutoinkaan pitää luonnonsuojelulain tai sen nojalla annettujen määräysten vastaisena. Hallinto-oikeus katsoo, etteivät alueen luontoarvot ole luvan myöntämisen esteenä. Muutoksenhakijoiden kiinteistöilleen perustettavaksi suunnitelma vapaaehtoinen luonnonsuojelualue ei muodosta estettä luvan myöntämiselle.

Melu ja pöly

Valitusta on perusteltu pölyhaitalla. Toiminnan pölyhaitoista ei ole laadittu selvitystä. Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa Suomen ympäristö 25/2010 - Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa on todettu pölyn osalta muun muassa, että kohteissa, joissa murskausta on vain satunnaisesti esimerkiksi muutamia viikkoja vuodesta, hiukkasmittaukset eivät ole tarkoituksenmukaisia. Saman julkaisun mukaan yleensä yli 500 metrin päässä murskausalueista sijaitsevista kohteista murskaustoiminnan pölypäästöt eivät aiheuta merkittäviä haittoja, eikä tarvetta hiukkaspitoisuusmittauksille ole. Pölyntorjuntatoimista on määrätty lupamääräyksessä 10. Lupamääräyksessä 9 on asetettu pölylle raja-arvo, jota ei saa ylittää alueilla, joilla asuu tai oleskelee ihmisiä. Lupamääräyksessä 9 on myös annettu määräys pölymittauksen suorittamiseksi, mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan ilmanlaadun heikentymistä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Hallinto-oikeus katsoo, että pölyntorjunnasta annetut lupamääräykset ovat ennalta arvioiden riittävät ottaen huomioon etäisyys lähimpiin häiriintyviin kohteisiin.

Valitusta on perusteltu meluhaitalla. Toiminnan meluhaitoista ei ole laadittu selvitystä. Meluselvityksen tarpeellisuutta arvioidaan aluekohtaisesti. Tarkastelussa on otettava huomioon etäisyys lähimpään melulle altistuvaan kohteeseen, ottoalueen koko, toiminnan luonne (kallio-/sora-alue, oton intensiteetti), alueen muut toimijat sekä alueen geologinen rakenne. Tässä tapauksessa lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat saadun selvityksen mukaan yli 900 metrin etäisyydellä toiminta-alueen rajasta. Haettu toiminta on lisäksi pienimuotoista. Lupamääräyksessä 4 melua on rajoitettu toiminta-aikoja rajoittamalla. Meluhaitan torjumisesta on määrätty lupamääräyksessä 6. Lupamääräyksessä 7 on asetettu toiminnasta aiheutuvalle melulle raja-arvot. Lupamääräyksessä 7 on

myös annettu määräys melumittauksien suorittamisesta häiriintyvissä koh-teissa, mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan meluhaittaa. Hallinto-oikeus pitää meluhaittojen ehkäisemiseksi annettuja lupamääräyksiä ennalta arvioiden riittävinä, kun otetaan huomioon etäisyys lähimpiin häiriintyviin kohteisiin.

Hallinto-oikeus katsoo, että edellä mainittujen seikkojen perusteella asiakir-joista saatavan selvityksen perusteella voidaan riittävän luotettavasti arvioida, ettei toiminnan melu tai pöly tule lupamääräykset huomioon ottaen aiheutta-maan kohtuutonta räsitusä tai muuta ympäristönsuojelulain 49 §:n 1 momen-tissa tarkoitettua seurausta. Ottaen huomioon toiminnan pienimuotoisuus ja etäisyys lähimmistä häiriintyvistä kohteista ja se, että lupamääräyksen 4 mu-kaan kalliön louhintaa, rikotusta ja murskausta saa tehdä enintään 5 viikkoa vuodessa (25 työpäivää), päätöstä ei ole syytä kumota ja palauttaa sen takia, että melu- ja pölymallinnusta ei ole tehty, eikä päätöstä muutoinkaan ole tar-peen muuttaa melu- tai pölyhaitan perusteella.

Muut valitusperusteet

Valituksessa on esitetty, että toiminnasta aiheutuu haittaa naapurikiinteistön luonto- ja maatilamatkailuelinkeinotoiminnalle. Hallinto-oikeus toteaa, että hakemuksen mukaan alueella suoritetaan louhintaa ja murskausta yhteensä 1-2 kertaa vuodessa. Louhintajakso kestää kerrallaan noin 2 viikkoa ja räjäytysker-toja on noin 1-2 louhintakertaa kohti. Rikotusta tehdään pääosin murskauksen kanssa yhtä aikaa. Lupamääräyksen 4 mukaan louhintaa, rikotusta ja murs-kausta saa tehdä vain enintään 5 viikkoa (25 työpäivää) vuodessa. Edellä ole-van perusteella ja toiminnalle valituksenalaisessa päätöksessä lupamääräyksen 4 lisäksi haittojen vähentämiseksi asetetut muut lupamääräykset huomioon ot-taen toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu naapurikiinteistölle eikä siten luonto- ja maatilamatkailun harjoittajan omaisuudelle ympäristönsuojelulain 49 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettua kohtuutonta räsitusä.

Hallinto-oikeus katsoo, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön yleiseen virkis-tyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä, kun otetaan huomioon luvassa asete-tut lupamääräykset ja vuosittainen toiminta-aika.

Räjäytysten aiheuttamasta tärinästä on annettu lupamääräys 8, jota hallinto-oikeus pitää riittävänä. Räjäytystöiden turvallisuus ei kuulu maa-aines- ja ym-päristölupa-asian yhteydessä tutkittaviin asioihin.

Ympäristölautakunnan päätöksessä on sovellettuina oikeusohjeina muun ohella mainittu valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011), joka on ku-mottu 10.3.2017 voimaan tulleella valtioneuvoston asetuksella ilmanlaadusta (79/2017). Kun otetaan huomioon, että hengitettävien hiukkasten raja-arvo (PM10) on molemmissa asetuksissa sama, ei päätöstä ole syytä kumota väärän asetuksen soveltamisen perusteella.

Muutoksenhakijoiden vastaselityksessä toiminnan vaihtoehtoisesta sijoituspai-kasta esittämän osalta hallinto-oikeus toteaa, että asiassa voidaan arvioida lu-van myöntämisen edellytykset vain hakemuksen mukaiselle hankkeelle, joten vaihtoehtoiset toiminnan sijoituspaikat eivät voi tulla käsiteltäväksi. Vaatimus toiminnan sijoittamisesta uuteen paikkaan tarkoittaisi hankkeen muuttamista kokonaan toiseksi.

Muutoksenhakijoiden vastaselityksessä hakijan kiinteistöltä [REDACTED] jo

aloitetuksi esitetyn maa-ainesten oton osalta hallinto-oikeus toteaa, että Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristö- ja terveysturvapalvelut on 1.7.2019 tarkastanut hakijan maa-aineslain 23 a §:n mukaisen ilmoituksen kiinteistöltä [REDACTED] otettavasta arviolta 2 000 k-m³ :n kalliokiviaineksen kotitarveotosta. Koska ilmoitus on tarkistettu valituksenalaisen lupapäätöksen antamisen jälkeen ja ilmoituksen mukaan kotitarveotto tulee toteuttaa siten, että kiviaineksia ei oteta siltä alueelta, eikä varastoida sille alueelle, jolle on haettu valituksenalaista maa-aines- ja ympäristölupaa, hallinto-oikeus toteaa, että kyseisen maa-ainesten kotitarveoton vaikutukset eivät tule arvioitaviksi nyt kysymyksessä olevan valituksenalaisen lupa-asian yhteydessä.

Johtopäätös

Kun otetaan huomioon edellä esitetyt seikat, hallinto-oikeus katsoo, että suunnitellusta toiminnasta ei voida katsoa sitä hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti harjoitettaessa aiheutuvan terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän, pohjaveden tai vesistön pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella taikka eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Hakemuksessa ja lupapäätöksessä määritelty toiminta täyttää luvan myöntämisen edellytykset sekä maa-aineslain että ympäristönsuojelulain mukaan. Näin ollen ympäristölautakunta on voinut myöntää hakemuksen mukaiselle toiminnalle määräaikaisen maa-aines- ja ympäristöluvan.

Hallinto-oikeus katsoo, ettei ympäristölautakunnan päätöstä ole syytä valituksessa ja vastaselityksessä esitettyjen näkökohtien johdosta kumota eikä päätöksen lupamääräyksiä muuttaa.

Hallinto-oikeus toteaa täytäntöönpanon kieltämistä koskevan vaatimuksen osalta, että asiakirjojen mukaan valituksenalaisessa päätöksessä tai myöhemminkään ei ole myönnetty lupaa toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

2. Oikeudenkäyntikulut

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 74 §:n 1 momentin mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Mitä tässä pykälässä ja 75 §:ssä säädetään asianosaisesta, voidaan soveltaa myös päätöksen tehneeseen hallintoviranomaiseen. Kyseisen pykälän 2 momentin mukaan harjoittaessa julkisen asianosaisen korvausvelvollisuutta on otettava erityisesti huomioon, onko oikeudenkäynti aiheutunut viranomaisen virheestä.

Asian ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että [REDACTED] asiakumppaneineen joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Oikeudenkäynti ei ole aiheutunut viranomaisen virheestä.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Päätöksen tiedoksiantaminen

██████████ on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille asiamukppaneilleen. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 momentti ja 68 §)

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Iisalmen kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätöseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 107 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n perusteella valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **17.3.2021**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Diaarinumero

00668/19/5701

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Raija Uusi-Niemi ja Annukka Lagerstam sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Susanna Airiola. Asian on esitellyt Annukka Lagerstam.

Raija Uusi-Niemi

Susanna Airiola

Annukka Lagerstam

Toimituskirjan antaja:

Inkeri Eriksson
lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös ja maksu

[REDACTED] asiakumppaneineen

osoite:

[REDACTED]

oikeudenkäyntimaksu 260 euroa

*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Jäljennös maksutta

[REDACTED]

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristölautakunta

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ympäristö- ja terveystalvontapalvelut

Iisalmen kaupunginhallitus

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisestiItä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

IE

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiantipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15
Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:	https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet